

3.3 Progresijas līmeņi un operatori

Kompetenču attīstības izsekojamības nodrošināšana

DUAL.AI.TEACHer ietvara 18 pamatkompetences ir samērā abstraktas un veido kompetenču jomas vispārējo struktūru. Lai atvieglotu pašnovērtējumu vai citu veiktu novērtējumu un ļautu izsekot individuālajai kompetenču attīstībai, katra no pamatkompetencēm ir operacionalizēta, izmantojot novērojamus mācīšanās mērķus, kas diferencēti trīs progresijas līmeņos.

Līmeņi balstās uz vienu no izglītībā visplašāk izmantotajiem modeļiem — pārskatīto Bluma taksonomiju (Anderson & Krathwohl, 2001; Krathwohl, 2002). Tās pamatideja ir vienkārša: kognitīvie procesi attīstās no atcerēšanās un izpratnes, caur pielietošanu un analīzi, līdz izvērtēšanai un radīšanai. **Tas, kas mainās no līmeņa uz līmeni, tāpat nav saturs vai tēma, bet gan domāšanas un rīcības kognitīvais dziļums**, ko skolotājs ar to spēj apliecināt.

Progresijas līmeņi un operatori

Šis kognitīvais dziļums atspoguļojas mācīšanās mērķu formulējumā. Katrs mērķis ir veidots ap darbības vārdu (operatoru), kas ņemts tieši no taksonomijas (piemēram, atpazīt, īstenot, kritiski izvērtēt). Operators norāda, ko no skolotāja attiecīgajā līmenī sagaida, un padara mācīšanās mērķi konkrētu un novērojamu.

Līmenis	Praksē skolotāji spēj...	Kognitīvie procesi (operatori)
1. līmenis Orientējoša izpratne	attīstīt sākotnēju profesionālo orientāciju, apgūstot, kas ir MI, ko tas spēj darīt un kas ir likts uz spēles. Viņi atpazīst un atceras galvenos MI jēdzienus un rīkus, sniedz piemērus, klasificē tos un saviem vārdiem apkopo galvenās iespējas un riskus.	Atcerēšanās (atpazīšana, atsaukšana atmiņā) Pamata izpratne (interpretēšana, piemēru sniegšana, klasificēšana, apkopošana)

Līmenis	Praksē skolotāji spēj...	Kognitīvie procesi (operatori)
2. līmenis Reflektīva īstenošana	pielietot un kritiski izvērtēt ar MI saistītu praksi savā mācīšanas darbā. Viņi mērķtiecīgi izmanto MI rīkus stundās un vērtēšanā, skaidro un salīdzina dažādas pieejas un rezultātus, salīdzina MI ģenerētos rezultātus ar savu profesionālo spriedumu un analizē ieguvumus, ierobežojumus un pamatā esošos pieņēmumus.	Padziļināta izpratne (skaidrošana, salīdzināšana) Pielietošana (izpildīšana, īstenošana) Analīze (diferencēšana, organizēšana, attiecināšana) Izvērtēšana (pārbaudīšana, kritiska izvērtēšana)
3. līmenis Transformējoša līderība	atbildīgi izstrādāt un tālāk attīstīt ar MI saistītu izglītības praksi, uzņemoties līdera lomu ārpus savas klases. Viņi izvērtē MI praksi atbilstoši pedagoģiskiem un ētiskiem kritērijiem, rada jaunas MI uzlabotas pieejas un atbalsta kolēģus un savu iestādi atbildīgā MI izmantošanā.	Radīšana (ģenerēšana, plānošana, veidošana)

L?me?u iekš?j? lo?ika

Līmeņi pakāpeniski balstās viens uz otra. Katrs augstāks līmenis balstās uz zemāko līmeņu kognitīvajiem procesiem. Tomēr, sekojot Krathwohl (2002) pieejai, tā ir pieaugošas sarežģītības hierarhija, nevis stingri nodalītu posmu kopums. Blakusesošas kategorijas var pārklāties, un robežas starp līmeņiem drīzāk ir mainīgas, nevis stingri noteiktas.

Kamēr 1. līmenis nodrošina nepieciešamo pamatu un 3. līmenis pārstāv paplašinātu lomu inovācijā un profesionālajā līderībā, **2. līmenis veido skolotājiem galveno mērķa dimensiju**. Visiem skolotājiem jāspēj mērķtiecīgi integrēt MI savā praksē, izvērtēt tā rezultātus, izmantojot savu profesionālo spriedumu, un kritiski pārdomāt tā pedagoģiskos ieguvumus, ierobežojumus un pamatā esošos pieņēmumus. Tādēļ 2. līmenis raksturo kompetences līmeni, kas nepieciešams pārdomātai, atbildīgai un reflektīvai mācīšanas praksei MI ietekmētā izglītības vidē.